

Wat is nodig?

Een nieuwe partij, of een nieuwe socialistische arbeidersbeweging?

Lit persberichten en eerste aankondigingen per circulaire hebben wij kennis genomen van het besluit, dat op Zondag 20 Maart op een bijeenkomst te Utrecht werd genomen door figuren uit verschillende politieke stromingen, om voorbereidingen te treffen tot de oprichting van een nieuwe politieke partij, of beweging.

Het is duidelijk, dat de initiatiefnemers tot het plan zijn gekomen in verband met de regeringspolitiek van de Partij van de Arbeid, in het bijzonder die ten aanzien van Indonesië. Wanneer er toch sprake is van grote ontevredenheid onder leden van die partij, dan moet er, zo zal de redeering zijn geweest, nu toch een kans aanwezig zijn, tot een nieuwe partij te komen. Daarin zouden al degenen, die genoeg hebben van het burgerlijke regerings-gedoe van de P.v. d. A. en die toch ook het stalinisme niet kunnen aanvaarden, een onderdak kunnen vinden. Voor zover het ons bekend is, bestaat er bij de initiatiefnemers weinig eenheid van opvatting. Het voorlopig bestuur omvat naast vermoedelijk enige sociaal-democraten, de Vlamfiguren Schilp en Kief, oud-R.S.A.P.-ers als Langkemper en Bosman (trouwens ook Schilp behoorde voorheen tot die fomratie). A. v. d. Berg, bestuurder van het O.V.B., enz. Op de bijeenkomst waren ongetwijfeld ook personen aanwezig, die in het verleden min of meer tot het stalinisme en het Troskisme moesten worden gerekend. Er zullen onder de deelnemers personen zijn geweest, die menen, dat de arbeiders aan een nieuwe parlementair-politieke partij behoefte hebben. Mensen, die bovenaan menen, dat een zodanige partij, wanneer zij zich niet laat inschakelen in één van beide imperialistische bloks, in de toekomst internationaal noodzakelijk is.

Wanneer wij reeds nu, terwijl ons maar weinig positieve gegevens omtrent deze nieuwe partij ter beschikking staan, over de voorbereiding van haar oprichting ons oordeel menen te moeten geven, berust dit op onze algemene maatschappelijke inzichten. Die inzichten zeggen ons, dat noch in Nederland, noch internationaal zo'n nieuwe partij in een behoefte van de arbeidersklasse voorziet. Dat is zelfs het geval, indien deze partij werkelijk onafhankelijk zou willen zijn van de beide imperialistische fronten, die nu het kapitalistische wereldgebeuren beheersen. Het kapitalisme is in feite door de periode heen, dat op parlementair-politiek terrein een klassepartij van het proletariaat de strijd voor het proletariaat voor sociale veroveringen en politieke rechten kan voeren. Welke nadelen daaruit in de vorm van reformisme en nationalisme, in de loop van de geschiedenis mogen zijn voortgevloeid, wij hebben voldoende begrip voor de toenmalige verhoudingen om te begrijpen, dat de arbeidersbeweging van destijds niet anders kon doen, dan de klassenstrijd voeren op het afzonderlijke terrein van het economische en dat van het parlementair-politieke leven. In deze bloeiperiode van het kapitalisme vormden zich de staten, hier meer en daar minder, als machtsinstrumenten van de nog jonge burgerlijke klasse. In die vorming speelde de muziek van volksrechten, van democratie, enz. een belangrijke rol. De vernieuwde staat zou worden bestuurd overeenkomstig de volkswil en het volksbelang. De politieke partijen van diverse schakering zouden die volkswil en dat volksbelang vertegenwoordigen. Zij zouden zulk een geestelijke en belangengroting tot uitdrukking brengen. Dat bij deze op de bodem van de toenmalige maatschappelijke verhoudingen groeiende opvattingen, ook de arbeidersbeweging tot eigen politieke partijvorming kwam, ligt te meer voor de hand, omdat het kapitalisme toen nog in staat was van de steeds groter wordende maatschappelijke productie, zij het dan gedwongen door de arbeiders zelf, een klein deel aan dezen af te staan. Natuurlijk leidde dit op den duur tot vervlaking van het revolutionair klasseninzicht, waartegen, schijnbaar tevergeefs, de linker-vleugel, in het bijzonder de marxistische vleugel, zich verzette.

In Nederland heeft dit reeds in 1909 geleid tot een scheuring in de S.D.A.P. en de oprichting van de S.D.P. Wij stelden met opzet, dat dit verzet tegen reformisme schijnbaar tevergeefs was. Want al bleef de nieuwe partij jarenlang klein, en al kon

zij zich onder de toenmalige kapitalistische verhoudingen niet volkomen bevrijden van de parlementaire illusies en de staatsocialistische ideeën, toch is zij het geweest waarin en waaromheen het historisch materialisme (het marxisme) kon voortwerken. Zij heeft in die periode daardoor de ideeën van internationalisme en onverzoonlijke klassenstrijd levend gehouden. Onder gans andere verhoudingen, die van een zich concentrerend en organiserend kapitalisme, dat zich verenigt in enkele grote imperialistische bloks, hebben wij nu geleerd, onder toepassing van dezelfde historisch-materialistische wetenschap, dat er van sociale veroveringen in het kapitalisme, van staats-socialisme enz. niets meer te verwachten is. De staat is nu, evenals toen, het instru-

Meidagen

ROTTERDAM

Bijeenkomst Zondag 1 MEI des morgens half elf (zaal open 10 u.)

Gebouw Odeon Gouverneestraat.

Sprekers:

A. v. d. Berg, secr. O.V.B. en Moh. Hamza, voorz. Indon. Ver. G.P.P.I.

Declaratie van Jac. van Elsäcker

Muzikale opluistering.

Entree 25 cent.

Het Mei-comité, gevormd door: O.V.B., Oude S.D.A.P., R.C.P., Soc. Bew., Spartacus, Vlamgroep en V.S.V.

AMSTERDAM

Bijeenkomst Zondag 1 Mei n.m. 1 uur

Kleine zaal Bellevue

Spreker:

Bertus Nansink.

Voordracht door Robert de Vries van het Amsterdams toneelgezelschap.

Entree 50 cent.

Kaarten aan de bekende adressen
Het Mei-comité, gevormd door: B.R.P.K., N.B.V.S., O.V.B., Spartacus en Vrije groepen jeugd

Voorjaarsconferentie Spartacus

Het is ons niet mogelijk reeds in dit nummer een verslag te brengen van onze op 9 en 10 April gehouden conferentie. Wij zullen dat in het volgende nummer doen. Voorlopig zij alleen medegedeeld, dat, hoewel de opkomst wel iets beter had kunnen zijn, de samenkomst als uitermate geslaagd mag worden aangemerkt. In de huishoudelijke zitting is zakelijk en goed over de toestand in de bond en over de krant gesproken. De Zondagbijeenkomsten leverden een belangrijke discussie op over het onderwerp: Arbeidersbeweging en arbeidersorganisatie in deze tijd.

ment van de heersende klasse. Maar zijn functies zijn ontzaglijk uitgebreid. De heersende klasse is nu de georganiseerde grootbourgeoisie of in Rusland de partij- en staatsbureaucratie. Dit stelsel is bovendien niet meer in staat sociale veroveringen door de arbeidersklasse toe te staan. Alle economische en politieke organen, die in zijn verband werken, alles wat tot het reformisme is vergroeid, is aan hem dienstbaar geworden. Zo is er zelfs van echt reformisme geen sprake meer.

Elke parlementair-politieke partij, ja elke partij die streeft naar eigen partij-macht is daardoor voor de strijd van de arbeidersklasse een onding geworden. Ja, zij is vijandig aan de werkelijke arbeidersbeweging. Hoe zij zich ook noemt, partij of beweging, zij kan niet zijn arbeidersbeweging. Tegenover dit nieuwe kapitalisme, tegenover deze geweldige macht, kunnen alleen de arbeiders zelf, maar collectief, van hun machtscentra, de bedrijven, uit, de strijd aanbinden. Een zwak verzet van de arbeiders in de bedrijven is meer arbeidersbeweging, dan welke politieke partij ook.

Laten wij enkele voorbeelden geven. Reeds in 1932 waren de verhoudingen van het kapitalisme zodanig gewijzigd, dat een nieuwe scheuring in de sociaal-democratie in Nederland aan de opgerichte O.S.P. geen schijn van kans bood. Geestelijk veel zwakker dan de marxistische beweging van 1909, en politiek mede daardoor met de vraagstukken van de nieuwe tijd geen wegweende, versmolten de enige duizenden leden van de nieuwe partij als sneeuw voor de zon. Over het geknoei van de intrigant Kiës met zijn Troelstra-beweging, die er ook een ogenblik in slaagde een aantal oppositionele sociaal-democraten tot nieuwe partijvorming te brengen, behoeven we eigenlijk niets te zeggen. Het geval spreekt voor zichzelf. Zijn de O.S.P.-leiders in de loop van de tijd in het front van het Amerikaanse imperialisme terecht gekomen, Kiës ging ten onder in en met het Duitse nationaal-socialisme.

Alles bijeen kan dit slechts tot de lering strekken, dat inderdaad de politieke partij van de oude stempel, een partij die, de arbeiders op politiek terrein tegenwoordigende, streeft naar politieke macht in de staat, uit de tijd is. Voor zover men richtingsbewegingen, zoals Spartacus er een is, politieke partij zou willen noemen, moet het duidelijk zijn, dat zij nimmer de arbeidersbeweging kan zijn. Zij wil dat ook niet. Zij wil slechts zijn een organisatie waarvan de leden pogen de maatschappelijke en politieke verhoudingen te leren kennen en, door onderling beraad, trachten de mede-arbeiders deze verhoudingen helderder te leren beoordelen. Daarnaast propageert zij deze bevindingen mondeling en schriftelijk in de klasse, die als klasse de beweging scheppen moet en de bevrijding verwerkelijken.

Zo kan een nieuwe parlementair-politieke partij alleen maar een rein zijn in de geestelijke ontwaaking van onze klasse.

Neen, de arbeidersklasse heeft aan deze partij geen behoefte. En wanneer zij zich noemen gaat „Socialistische beweging“, dan is dat misleiding. Er is geen behoefte aan een zodanige partij. Wel is er behoefte aan het inzicht, dat economische en politieke actie totaal versmelten: dat de arbeiders in hun economisch verzet tegen het kapitalisme, tevens een politieke strijd voeren voor hun eigen bevrijding. En deze gedachte wordt uitgedragen door de revolutionaire arbeiders in de bedrijven.

„Spartacus op de Vesuvius“

Nog is Uw hulp dringend gewenst
Zendt Uw bijdragen aan
Jac. Rijpkema, Stortenbekerstraat 7,
Den Haag

Rectificatie

In ons artikel, „Nieuws uit de Antwerpse haven“ in het nummer van 2 April, is door de omzetting van het Vlaams in een voor ons beter verstaanbaar Nedefflands, een fout geslopen. In de voorlaatste alinea werd n.l. gesproken over dokkers die een loon hadden van Frs. 145.— per dag. Het betrof hier echter niet een groep dokkers, maar dokwakers. Voor goed begrip meenden wij dit te moeten herstellen, vooral omdat deze fout speciaal voor de Belgische kameraden tot een niet begripen van deze regel leidde.

23 APRIL 1949

PRUS 12 CENT

9e Jaargang No 17

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

Engeland en Labour

De laatste weken werd door verschillende berichten onze aandacht op Engeland gevestigd. Daar was allereerst het economisch witboek, waarin Stafford Cripps, wel eens de Engelse economische dictator genoemd, zijn economisch jaaroverzicht van het koninkrijk publiceerde. Daarna volgde het bericht, dat voor een vleesetend volk als het Engelse van betekenis is, dat per 27 Maart het vleesrantsoen werd verminderd. De kwestie was belangrijk genoeg om tot scherpe debatten in het Lagerhuis aanleiding te geven. Daarbij stak een ware storm op, toen de Labourminister Strachey de oppositie n.b. gebrek aan patriotisme verweet, wanneer de mogelijkheid zich voordeed politieke voordelen te behalen. De bal werd teruggekaast door de opmerking van één van de conservatieve leden, die Strachey, als oud politieke vriend van de fascist Mosley, aanraade niet zo hoog van de toren te blazen.

Nauwelijks was deze storm tot bedaren gekomen, of Cripps, die naast het ministerie van economische zaken, ook dat van financiën beheert, hield in het Lagerhuis zijn begrotingsrede. De inhoud daarvan verwekte nieuwe spanningen, in het bijzonder in de kringen van de arbeiderspartij (Labour). De door velen dringend noodzakelijk geachte belastingverlaging werd daarbij afgewezen. Verhoging van de prijs van levensmiddelen, waaronder kaas, vlees, margarine en boter, werd aangekondigd. De defensie-uitgaven zullen echter met 67 miljoen pond sterling stijgen.

De ongeveer gelijktijdig gehouden verkiezingen voor de graafschappen gaven een duidelijke afbrokkeling te zien van de invloed van Labour. Ook dat trok de aandacht, al geven de uitslagen wat betreft zetelwinst en verlies, door de districtsindeling en de verkiezing bij meerderheid van stemmen, nooit een zuiver beeld. Bovendien wordt toch de betekenis van de verkiezingen als maatstaf voor een kerend getij belangrijk minder, wanneer men in aanmerking neemt, dat slechts 40% van de kiezers opkwam. Drie jaren geleden was dat zelfs maar 25%. Zo

zou men zelfs tot de conclusie kunnen komen, dat zij die soms wegblijven, soms komen, eigenlijk de verschuivingen bepalen.

En tenslotte werd dan nog onze aandacht de vorige week getrokken door een nieuw, werkelijk klasseconflict. Het betrof een staking in de Londense havens, waarbij ongeveer 17000 arbeiders waren betrokken en die, voor zover wij thans kunnen beoordelen, voorlopig werd beëindigd. Voorlopig, omdat de Scheepsarbeidersunie besloot over drie weken de staking weer te doen ingaan. Dit laatste houdt verband met wettelijke bepalingen, die het plotseling staken van de arbeid verbieden. Op deze staking hopen wij in een ander artikel nader in te gaan. Maar alles bijeen, is het dunkt ons van betekenis de positie van Engeland, de Labourparty en de Engelse arbeidersklasse wat nader onder het oog te zien. Dat is trouwens ook van belang, omdat de Engelse verhoudingen zo direct met de West-Europese zijn verbonden.

Engelands moeilijkheden.

Van Engeland uit is het moderne, industriële kapitalisme zijn zegetocht over de aarde begonnen. Engeland, dat de zeeën beheerste, begon de industrialisatie, waardoor het de leverancier werd van de gehele wereld. Zijn enorme handelsvloot verzorgde grotendeels zelf het vervoer en voegde aan de industriële winsten (als van ouds) ontzaglijke rijkdommen toe. Vóór de eerste wereldoorlog was Engeland het rijkste crediteurenland, 4 miljard pond sterling waren op een of andere wijze in het buitenland belegd. Zo vloeiden de winsten uit industriële export, waaronder die van kolen en staal, uit scheepvaartverkeer, uit koloniale bezittingen, uit andere buitenlandse beleggingen enz. naar het rijk aan de Noordzee.

De kapitalistische ontwikkeling van andere landen van Europa, later van andere werelddelen, en twee imperialistische wereldoorlogen, hebben de positie van Engeland totaal gewijzigd. Reeds vóór

beide wereldoorlogen verminderde geleidelijk de voorsprong die Engeland economisch op de andere landen had en werd de economische positie, vooral de verhouding van uitvoer en invoer, ongunstiger. Na de eerste wereldoorlog had zich de kapitaalexport wel voortgezet, maar toch was Engeland reeds ten aanzien van Amerika in de positie van debiteur gekomen. Zij, wier geheugen zover kan teruggaan, herinneren zich nog, hoe tijdens de economische crisis, die in 1929 aanving, de Bank van Engeland in 1931 bijna haar gehele goudvoorraad had moeten afgeven en het pond sterling devalueerde.

De jaarlijkse betalingsbalans van Engeland, dat wil zeggen de verhouding tussen enerzijds de uitgedane leveringen en diensten te vorderen bedragen en anderzijds uit ontvangende leveringen en diensten verschuldigde bedragen, ontwikkelde zich steeds meer in ongunstige zin. De lezer begrijpt hoe dit er oorzaak van werd, dat de goudreserve steeds meer verdween, omdat de afgifte van goud de balans moest vereffenen.

Wij spraken hiervoor ook reeds over de beleggingen in het buitenland. Men mag dit natuurlijk niet direct vereenzelvigen met de kwestie van de jaarlijkse handelsbalans, maar het zal toch duidelijk zijn, dat als gevolg van die steeds ongunstiger wordende balans ook de omvang van het in het buitenland belegde kapitaal op de duur moest afnemen. In 1940 bedroegen de investeringen (beleggingen) in het buitenland nog ongeveer £ 3 miljard.

In de tweede wereldoorlog heeft zich dit ontwikkelingsproces in snel tempo voortgezet. De economische moeilijkheden van Engeland hebben zich daardoor sterk vermeerderd.

De tweede wereldoorlog.

Na Duinkerken in 1940 heeft praktisch Engeland het verzet tegen Duitsland enige tijd alleen moeten voeren. De gehele Engelse economie werd op de oorlogvoering ingesteld. Churchill slaagde er als oorlogsleider in, de Labourparty aan zijn bewind te verbinden. Vooral de vakbondsleder van transport, Bevin, kreeg als organisator van het binnenlandse arbeidsfront, de taak het uiterste aan prestaties

Vervolg op pag. 4, 1e kolom

Arbeidersbeweging en Arbeidersorganisatie

Met deze titel is zeer kort aangegeven het onderwerp, dat op de jongste conferentie van onze bond aan de orde kwam. Het volgende artikel is als een discussiebijdrage te zien.

Wat houdt het onderwerp in?

Laten wij het kort aangeven: 1e. Het verband in de strijd en de organisatie van ALLE uitgebuiten, dus ook de sociale bewegingen van de „gekleurde“ volken; 2e. De strijd en de organisatie van de meer

INDUSTRIËEL-PROLETARISCHE klassen onder de huidige verhoudingen; 3e. Organisatievormen van verschillende aard in de arbeidersbeweging, d.w.z. hun onderscheiding in zelfstandige strijdorganisaties der arbeiders van de bedrijven uit, en de aan oude vormen van economische strijd herinnerende vak- en bedrijfsbonden, en politieke richtingsbewegingen.

De lezer begrijpt reeds, dat het zelfs met de beste voorbereiding niet mogelijk zou zijn geweest om drie zo omvangrijke onderwerpen bij een eerste aan de orde stelling tot zelfs maar betrekkelijke conclusies te voeren.

Wie deze problemen van historisch-materialistische zijde wil aanvatten, begrijpt, dat een ontleding van het moderne kapitalisme vooraf noodzakelijk is. Dit was echter op een vorige conferentie aan de orde geweest. Thans moest worden gepoogd tot meer klaarheid te komen, t.a.v. de nu gestelde onderwerpen. Bij de behandeling in dit artikel treden we daarom ook niet terug in dat vroeger behandelde onderwerp. We mogen slechts hopen, dat een ieder zal pogen de kwesties van de juiste gezichtshoek uit te bezien.

Het verband tussen het sociaal verzet der „gekleurde“ volken en die van het industriële proletariaat.

Oude opvattingen.

Wanneer wij in het verleden spraken over de strijd tegen het kapitalisme en voor het socialisme, dan viel daarbij onze hoofdaandacht op de arbeiders in Europa, toenmaals hoofdzakelijk het eigenlijke industriële proletariaat. Voor de meesten die deelnamen aan de klassenstrijd gold dan nog bovendien, dat daarbij werd gedacht aan strijdmiddelen, met inbegrip van organisaties, die de arbeidersklasse zich in het nog jonge kapitalisme hadden geschapen. Ook revolutionairen als Rosa Luxemburg hielden zich rond de jaren 1904-1905 bezig met de vraag, hoe, aannemende dat er in de volgende periode sprake zou zijn van grote massastakingen waarin economische en revolutionair-politieke eisen elkander zouden afwisselen, plaats en taak zou zijn van vakbeweging en partij. En onder beiden verstonen zij inderdaad die organisaties die de Europese arbeidersklasse zich toen had gevormd. Rosa L. kwam o.a. in haar geschrift „Massastaking, partij en vakbon-

den“ tot de conclusie, dat in die haars inziens komende massa-acties, de politieke partij de leiding moest hebben, om te waarborgen, dat deze de historisch noodzakelijke hoogte van een strijd om een andere orde, het socialisme, zouden verkrijgen.

Ook in het Leninisme bleef deze opvatting overheersend. Sterke nadruk begon Lenin echter te leggen op de onafhankelijkheidsstrijd van de koloniale volken. Deze strijd en vooral het verwezenlijken van de onafhankelijkheid van die gebieden, zou een ernstige aantasting betekenen van de macht van het moderne kapitalisme. Reeds om die reden moest het proletariaat deze koloniale onafhankelijkheidsstrijd steunen.

In elk geval, vakbeweging en partij bleven, hoezeer ze in deze revolutionaire opvattingen ook een andere taak hadden dan volgens het reformisme, in de klassenstrijd van overwegende betekenis. Anarchisme en syndicalisme hebben zich wel verzet tegen dit reformisme en laten we zeggen tegen dit revolutionair-socialisme, doch in het algemeen konden zij in de klassenstrijd geen betekende ahang verwerven.

Wij menen daarom te mogen vaststellen, dat de arbeidersklasse in het verleden werd beheerst door de algemene erkenning van de noodzakelijkheid van vakbeweging en partij volgens Westerse maatstaven. Stelde het reformisme vakbeweging en partij als twee zelfstandige delen van de arbeidersbeweging voor, de revolutionaire vleugel propageerde in feite de ondergeschiktheid van de vakbeweging aan de revolutionaire partij. In de praktijk van het reformisme was

echter ook de vakbeweging de massabasiss waarop de partij beruiste.

De koloniale onafhankelijkheidsstrijd werd door de Leninistische vleugel van de arbeidersbeweging slechts gezien als een welkome bondgenoot tegen het kapitalisme. Van een zelfstandige strijd van de sociaal-uitgebuiten massa's in die koloniale gebieden werden echter geen grote verwachtingen gekoesterd.

Hoe nu?

Wie zich nu met de vraag bezig houdt, hoe de verdere ontwikkeling van de arbeidersbeweging zal gaan, kan niet aan de vraag ontkomen of te dezen aanzien niet zeer veel is veranderd.

De verhoudingen in Europa zijn zeker niet meer beslissend in de wereld. De bestaande arbeidersorganisaties in dit Europa kunnen zeker niet, als voorheen, zonder meer als de vanzelfsprekende uitgangspunten dienen voor de algemene strijd tegen het kapitalisme en voor het socialisme. Reeds de verhoudingen in Europa zelf, de taak die zowel vakbeweging als z.g. arbeiderspartijen vervullen in het zich organiserende en concentrerende kapitalisme, maken dit onmogelijk. Zij zijn geen organisaties meer van een zelfstandig strijdende arbeidersklasse, maar worden door een stand van onderhandelende ambtenaren beheerst.

Zij zijn onderdelen geworden in het economische en politieke apparaat dat de productie en de productieverhoudingen stimuleert en regelt. Zij hebben tot taak gekregen mede de verhoudingen te regelen in wat de burgerlijke economie noemt, de samenwerking tussen kapitaal en arbeid. (In wezen is dat in Rusland niet anders, al beheerst daar de staat en de partij de factor kapitaal.) Deze organisaties, partij en vakbonden, stellen zich niet ten doel de bevrijding van de arbeiders-

klasse door het eigenlijke middel, de scheiding tussen arbeiders en productiemiddelen op te heffen.

Zij kunnen dat ook niet. Dat zou de liquidatie van eigen posities betekenen. Hun plaats in de maatschappij is bepaald voor wat zij juist achten en doen. Ondertussen bevorderen zij daardoor de volkomen onderwerping van de arbeiders. Wil de arbeidersklasse de heerschappij over de productiemiddelen verkrijgen, dan zal ze tot nieuwe strijd en tot nieuwe organisatorische vormgeving van die strijd moeten komen. Daarmede valt dus de oude opvatting reeds ineen.

De oude koloniale gebieden.

Ook in dit opzicht moeten we vaststellen, dat de vroeger veelal gebruikelijke redenering, dat de verovering door de koloniale landen van hun onafhankelijkheid het Westerse kapitalisme een ernstige slag zou toebrengen, zo niet zijn ondergang veroorzaken, een misvatting bleek te zijn. Natuurlijk ontkennen wij niet, dat voor West-Europa de beëindiging van de koloniale heerschappij problemen opwerpt, maar het is duidelijk, dat het land dat in het monopolistisch kapitalisme de toon aan geeft, Amerika, de formele staatkundige onafhankelijkheid van de Oosterse landen bevordert. Het is duidelijk, dat het dit zelfs noodzakelijk acht bij het industrialisatieproces.

Maar wat de opvattingen van de arbeidersbeweging uit het verleden betreft, mag, om het eens in oud-testamentische taal te zeggen, worden geconstateerd, dat de steen, die door de tempelbouwers verachtelijk was opzij gezet, hoeksteen blijkt te moeten worden van het nieuwe gebouw.

Het verzet van de grote massa's in die landen van het Verre Oosten, de grote

Wij zijn Eén kinderen

Aldus sprak de Raadsheren van het Amsterdamse Bijzondere Gerechtshof te Amsterdam, in de zaak van de heren van de Amsterdamse Drukkerij Maatschappij, waarvan de directeuren tijdens de bezetting zich buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor de Duitse oorlogsvoorraad.

We hebben indertijd in Spartacus naar aanleiding hiervan al opgemerkt, dat ook de arbeiders op hier toe de omzele jeugd gerekend dienen te worden. Wij vroegen toen, mede, dat de werkers

massa's der uitgebuiten, blijkt nu steeds meer een factor van wezenlijke betekenis te zijn. De hevoorgere klassen, daar passen zich aan en verplechten hun belangen met die van de Westerse machthebbers, terwijl aan hun nationale aspiraties wordt tegemoet gekomen.

Maar het verzet van de honderden miljoenen uitgebuiten is niet alleen een geweldige weerstand voor de imperialistische landen, dat het industrialisatieproces van die gebieden wil doorzetten, maar het is ook van grote betekenis voor het Westerse proletariaat. Dit laatste zal moeten leren, dat zijn beweging steeds meer een onderdeel gaat uitmaken van de grote strijd van alle uitgebuiten over de gehele wereld. Onder die omstandigheden wordt het begrijpelijk dat alle oude waarden, organisatiebegrippen en alle oude theorieën opnieuw moeten worden bezien. Hoe moeilijk de tijden voor ons allen zijn, dat we niet staan aan het einde van de klassenstrijd, maar aan een nieuw begin, een begin op wereldmaatstaf.

Op de andere punten komen wij in een afzonderlijk artikel terug.

hels met naar en tuchtschap gezonden worden. En hoe gaat dat dan nu met die menen van de Willem Barendsz? Wel, eerst is op 6 Januari de zaak verdaagd tot 3 Februari, zo telkens om de zoveel weken weer te bezien. Tenslotte een eis van 1 1/2 jaar en nu 7 April de veroordeling tot een jaar, waarvan acht maanden voorwaardelijk en 1000 poot boete.

Die boete is maar een zinnig, dat mag de hoge zeden niet drukken en wat dat jaar betreft, zijn ook die 8 maanden niet ernstig te nemen. Die zouden ze alleen maar moeten uitlaten bij heffing van het ge-

De heren vertoning, die begon met sensationele artikelen op de voorpagina's van de „Dagbladen“, waarvan ons gezicht werd over „Het gehele Hof wond zich op, striemde de verraders met eigen woorden en liet er zich niet tussen nemen“. (Waarde 7.1.49) is bezig te eindigen als het bekende vetkaarsje.

juist, omdat wij ons niet tussen laten nemen, omdat wij ons steeds bewust zijn, dat in een kapitalistische Staat op kapitalistische wijze kapitalistische Recht gesproken wordt; daarom zeggen wij, net als die maatpost van de Willem Barendsz: „Wij slaten ons niet nu met de Duitse boeven“. Onbevallig verdragen zitten te verweiden, overblijvende 4 maanden, nog maar 40 niet nipten is stenslotta; altijd nog hoger behoeft te worden.

WIJ ZIJN EÉN KINDEREN

Kronkeltje in

„De Waarheid“

„De Waarheid“ publiceerde in zijn nummer van 30 Maart J.I. het volgende Kronkeltje:

In het trotskistische blad „Spartacus“ van 26 Maart lezen wij, tegenover de „Tijdschrift“ van de B.S.-terreuren in korte tijd een 100.000 mensen achter prikkeldraad, N.S.B.-ers en collaborateurs en duizenden die met het een, noch met het ander iets te maken hadden. Niet genoeg naar de zin van de „Waarheidsvrienden“. Hier ter stede (Amsterdam, red. De W.) boden ze aan, de P.O.D. te helpen zoeken, opsporen en zoals ze zich in „De Waarheid“ uitdrukten: „de ratten uit de gieten te verwijderen“.

Het trotskistisch heerschap dat dit schreef, heeft zijn woede over de eis, dat schoep schip in Nederland gemaakt moest worden, lang opgekropt. Maar nu heeft hij toch zijn deeltje openlijk bijgedragen in de pogingen van de reactie om de ratten overal weer te laten knagen.

Tot zover „De Waarheid“.

Van een trotskistisch blad „Spartacus“ hebben we nog nooit gehoord, maar daar het ons bekend is, dat het politieke onderscheidingsvermogen van „De Waarheid“ niet onfeilbaar is, willen wij rekening houden met de mogelijkheid, dat men hier ons blad „Spartacus“ op het oog heeft. Aan de andere kant zijn we wel zeker, dat dergelijke nogmaals als hier door „De Waarheid“ wordt „geciteerd“ in ons blad kan hebben gestaan, en we zijnerdan ook niet in geslaagd iets, wat hier ook maar op de verte op lijkt, in het nummer van 26 Maart of in enig ander nummer te ontdekken.

Wij zijn belangstellend welk nieuw Kronkeltje „De Waarheid“ zal bedenken om het bezwaande te „liquideren“.

OVER KNIKKEN ONTKNIKKEN

inhoudloze gedoe in Den Haag aan de Ministeriële Laars zou lappen.

Sindsdien is er tussen Regering en Vakbeweging nog wat nagewauweld, tot het de Minister de keel uithing en hij de heren vertegenwoordigers op het matje gezet heeft. Daar staan nu die invloedrijke Vakbewegingen met natte neusjes buiten de deur en zonder zakdoek!

Erg democratisch overleggerig is het niet van onze progressieve bazen, maar zij weten, dat ze zich op dit moment heel wat kunnen permitteren, en dat er heus nog geen gevaar dreigt, dat de onderwijzer zal inzien: „Democratie is bedrog“ en „we leven ook hier in dit brave Nederland onder de Dictatuur van het Kapitalisme“.

De Excellenties zijn volkomen op de hoogte van het feit, dat de meeste onderwijskrachten net zoveel van „ontknikking“ weten, als de lezers van „De Lach-

De ambtenaren hebben allemaal, ook de knapen met de hoge inkomens, een verhoging gekregen, die de onderwijzers maar tot een zekere salarisingrens is toegewezen. Die „knik“ willen ze er nu uit hebben, maar van de minister kunnen ze blijven knikken.

Vermeldenswaard is, dat, evenals vóór de salariswijziging, de Katholieke schoolmensen zich een beetje roeren. In de Volkskrant van 12-4-49 lezen we:

„De afdeling Almelo en Omstreken van de St. Lebuïnusvereniging van katholieke onderwijzers en onderwijzeressen in het Aartsbisdom Utrecht heeft een motie aangekomen, waarin zij er bij het bestuur van het Katholiek Onderwijzers Verbond op aandringt „alle pogingen in het werk te stellen om aan de Nederlandse

onderwijzers eindelijk recht te doen geschieden, daar zij anders in overeenstemming met de houding van de regering in deze, zich niet meer gebonden achten aan de tot nu toe gebruikelijke actie-middelen.“

(Het laatste is nog niet dadelijk dreigen met staking, maar men heeft in die kringen al eerder medewerking geweigerd aan het doen slagen van nationale feestelijkheden.)

We zijn benieuwd hoe de reactie van de Katholieke leiders in deze zal zijn. De Roomsse P.T.-ers hebben indertijd van hun Hoofdbestuur te horen gekregen in een dergelijk geval: „Wij maken uit wanneer en hoe de acties zullen zijn. De leiding hoort van bovenaf.“

En toch vertonen er zich altijd weer en overal krachten van onderop. Dat zien we aan de houding van de schoolmeesters van Almelo en omstreken.

Vervolg van pag. 1
 uit de arbeidersklasse te halen. Maar ondanks alle inspanning was in 1941 het bedrag der buitenlandse beleggingen al teruggebracht tot £ 1,2 milliard. Amerika leverde aanvankelijk alle "cash and carry"; d.w.z. Engeland moest zelf halen en direct betalen. Toen trad echter weldra de Amerikaanse Leen- en Pachtwet in werking en kwam ook Amerika in de oorlog. Ondanks deze hulp en ondanks de straffe distributie en de inspanning van de arbeiders, had Engeland aan het einde van de oorlog een schuld van £ 3 milliard. Bij deze volkomen gewijzigde situatie moet nog in aanmerking worden genomen, dat het Engelse imperium meer en meer uiteen was gevallen en dat zeer belangrijke afzetgebieden in de oorlog verloren waren gegaan. Bovendien had de koopvaardijvloot enorme verliezen geleden, waartegenover de Amerikaanse belangrijk was gegroeid.

De Labourregering.

Direct na het eindigen van de oorlog vonden verkiezingen plaats, die de arbeiderspartij aan de regering brachten. Zij stond voor de taak en staat daar nog voor, de bijkans failliete boel te redden. Van socialistische maatregelen, gezien van de gezichtshoek uit, dat socialisme betekent dat de arbeidersklasse de productiemiddelen beheerst en de productie richt, kan natuurlijk van een regering van een staat niets worden verwacht. Maar ook van werkelijk reformisme, hervormingsmaatregelen om de toestand van de arbeidersklasse in het kapitalisme te verbeteren, kon onder de gegeven verhoudingen geen sprake zijn. Juist uit het Engelse voorbeeld blijkt, dat die periode voor de arbeidersklasse voorbij is. Wel was geleide economie ook na de oorlog noodzakelijk. Dit kwam er op neer, dat de productie moest worden georganiseerd en vooral opgevoerd. Anderzijds, dat het binnenlands verbruik zo laag mogelijk moest worden gehouden. Opvoering van de productie, verhoging van de export, vermindering van de invoer, inschakeling van alle mogelijke arbeidskrachten (ook van de vrouwen), laag houden van de consumptie, ziedaar het probleem dat de Labourregering voortdurend gedwongen is te stellen. De nationalisaties van bepaalde productietakken hebben niets van socialisme, maar staan in hoge mate in verband met de gestelde opgave en worden, voor een belangrijk deel ook door de conservatieven, aanvaard. Ongetwijfeld zijn er sociale maatregelen genomen, maar zij houden ten nauwste verband met de geweldige achterstand die het oude kapitalistische Engeland op dit terrein heeft, in vergelijking met andere kapitalistische landen. Zij zijn de façade (de gevel) waarmee men pogt de arbeiders te imponeren en bereid te maken deze gehele politiek te bevorderen, die gericht is op herstel van het Britse kapitalisme, door verhoging van de export. Men heeft deze drang om de export op die wijze te bevorderen wel eens Labour-imperialisme

MEIDAGEN

Rotterdam

Bijeenkomst Zondag 1 MEI des morgens half elf (zaal open 10 u.)

Gebouw Odeon Gouverneestraat
 SPREKERS:

A. v. d. Berg, secr. O.V.B. en Moh. Hamza, voorz. Indon. Ver. G.P.P.I.

Declamatie van Jac. van Elsäcker
 Muzikale opluistering.

Entree 25 Cent

Het Mei-comité gevormd door:
 O.V.B., Oude S.D.A.P., R.C.P., Soc. Bew., Spartacus, Vlamgroep en V.S.V.

Amsterdam

Bijeenkomst Zondag 1 MEI n.m. 1 uur

Kleine zaal Bellevue

Naast een spreker;

Voordracht door Robert de Vries van het Amsterdams toneelgezelschap en zang en toneel van de Jeugd.

Entree 50 Cent

Kaarten aan de bekende adressen
 Het Mei-comité, gevormd door:
 B.R.P.K., N.V.B.S., O.V.B., Spartacus en Vrije groepen jeugd

Steunt ons fonds: „Spartacus op de Vesuvius”

genoemd. Zeer terecht. Zij is bovendien gebaseerd op een scherpe uitbuiting van de arbeidersklasse. De woningtoestanden zijn voor de Engelse arbeiders verschrikkelijk, hun voorziening in andere levensbenodigdheden is streng gereguleerd, en de in de oorlogsjaren enorm toegenomen vrouwenarbeid wordt in het calvinistische Engeland, mede door de slechte arbeidsvoorwaarden, in stand gehouden. Niet alleen de arbeidskracht van de man, maar ook die van de vrouw is aan de kapitalistische uitbuiting onderworpen. Zo is de Labourpolitiek.

De arbeiders zelf.

Het is dus geen wonder, dat onder deze omstandigheden de ontevredenheid van de Engelse arbeiders onder het Labourbewind groeit. Die ontevredenheid uit

zich in terugloop van het stemmenaantal dat de partij op zich verenigt. Maar zij, die hun stem nu gaan geven aan de conservatieven, kunnen natuurlijk slechts van een koude kermis thuis komen.

Het zijn de kapitalistische verhoudingen, die hier bepalend zijn. Welke partij ook aan de regering is, zij zal moeten pogen kapitalistisch Engeland te redden. Bij alle teleurstellingen, die strijdabe arbeiders thans overal ondervinden, dienen zij dit niet te vergeten: onder de huidige maatschappelijke verhoudingen zullen de arbeiders de ervaringen opdoen, dat zij alleen zelf de strijd voor hun eigen belangen en de strijd om een andere maatschappelijke orde kunnen voeren. De stakingen na de oorlog in Engeland uitgedbroken, hoe zwak en aan de vakbonden onderworpen zij soms ook nog waren, zijn ons een waarborg, dat de strijd van de klasse voortgaat. Langzamerhand zullen de arbeiders zowel in Engeland als elders, ook hier, leren, dat de strijd tegen het kapitalisme hun eigen strijd is, en dat zij die dus zelf zullen moeten voeren. Zodra dat inzicht ontwaakt, zullen zij zich niet meer, ook niet meer door het uitbrengen van hun stem, aan partijmachten onderwerpen.

De Londense

Havenstaking

In het begin van de vorige week publiceerde de pers het bericht van het uitbreken van een staking in de Londense haven. Intussen hebben latere berichten de mededeling gebracht, dat de staking voorlopig was opgeheven. Bij deze staking waren op de hoogtepunten 15 tot 17 duizend havenarbeiders betrokken.

Aanleiding tot de actie was het feit, dat aan ruim dertig havenarbeiders ontslag was aangezegd. Het conflict moet dus worden gezien als een uiting van solidariteit. Het proclameren van de staking was overigens een eigenaardig geval. Dit vond plaats door de Havenarbeidersbond, die evenwel vertegenwoordigd is in de Nationale havenarbeidersraad. Daar blijkbaar voor ontslag heeft gestemd van arbeiders die lichamelijk of om andere redenen duurzaam niet in staat zijn het werk voort te zetten of die ver beneden de minimum prestatie blijven. Het ligt dan ook voor de hand, dat de betrokken bond handelde onder de indruk van de stemming onder de havenarbeiders, nadat deze met bepaalde ontslagen bekend werden. De algemene transportarbeidersbond keerde zich wel tegen de staking, maar velen van haar leden hadden zich intussen bij de staking aangesloten. Zo mag toch wel geconstateerd worden, dat de actie gedragen werd door de arbeiders zelf. Aan het einde van de vorige week heeft de Havenarbeidersbond, die dus de staking had afgekondigd, deze weer opgeheven. Daarbij werd bepaald, dat dit geschiedde in verband met de bestaande wettelijke bepalingen, die zulk een direct ingaande actie verbieden en een termijn van enige weken stellen. Wanneer, aldus de Havenarbeidersbond, over drie weken geen oplossing is verkregen, zal de staking opnieuw ingaan.

Natuurlijk zal moeten worden afgewacht wat daarvan terecht komt. In elk geval is de spontane solidariteitsactie op deze wijze afgerond.

Uit deze kwestie blijkt intussen, dat de strijd van de Engelse havenarbeiders nog niet gebroken is. Men mag gerust vaststellen, dat dergelijk optreden zich richt zowel tegen de regering (die streeft naar voortdurende aanpassing van het levenspeel der Engelse arbeiders aan de huidige slechte economische toestand waarin het Engelse kapitalisme verkeert), als tegen de vakbonden, die de regering steunen. Dat hier het solidariteitsgevoel voorop stond en niet eens het directe eigenbelang, stemt overeen met de verheugenis.

30 APRIL 1949

PRIJS 12 CENT

Jaargang No. 18

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
 postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II,
 Ab. p. kw. f. 1,50 bij vooruitbet. Uitg.
 „De Vlam”, postgiro 168797 te A. dan

De drang tot Leven Gedachten in verband met de Meidag

Onuitroeibaar is de drang tot leven en door alle eeuwen in de gehele natuur, onder alle volken, in alle klassen, is die drang te constateren. Het is daarom verklaarbaar, dat het steeds weer herleven van de natuur de mens in zijn strijd om het bestaan tot symbool heeft gediend. Eigenlijk is dit laatste niet geheel en al juist, want het ontwaken van de natuur was voor de primitieve mens zo direct verbonden met zijn strijd om het bestaan, oefende een zo directe invloed uit op de ruimere voorziening in dat bestaan, dat de zonnewende, de groeiende invloed van de zonne-energie op de aarde, het milder worden van de natuur, de toenemende kiemkracht wel op zichzelf vreugde en hoop moest wekken. Eerst later voerde dit tot symbolen, zinnebeelden.

Weldoende goden, een zich voor de mensheid opofferende godheid, wederopstanding uit de dood, en later voor de strijdende arbeiders, de natuur zelf, die een jaarlijkse belofte van komende betere tijden voor hen die in ellende zwoegden, inhiel, waren dus de symbolen, waarin zich de strijd om het bestaan symboliseerde.

Voor ons, revolutionairen, is niet alleen elk goddelijk symbool weggevallen; het is ons duidelijk, dat de godsdienst in plaats van de strijd om het bestaan te dienen, middel is geworden van de heersende klassen om de uitgebuiten tot berusting te brengen, in de hoop op een beter hiernamaals. Voor de nog jonge arbeidersbeweging was echter de eerste Meidag een symbolisch hoogtepunt, waarbij de eeuwenoude vreugde over de nieuwe groeiende bestaansmogelijkheden bij het ontwaken van de natuur, direct verbonden werd met de strijd om het bestaan van onze klasse. Ontegenzeggelijk stonden de eerste Meidagen van de arbeidersbeweging sterk onder de indruk van het

geen de toenmalige arbeidersbeweging noodzakelijk achtte en bezig hield. Verstoken van elke sociale zorg, ongelimiteerd uitgebuit, zowel wat betreft arbeidsduur als andere arbeidsvoorwaarden, in een kapitalisme, dat steeds groter ontwikkelingsmogelijkheden in zich scheen te bergen, was het begrijpelijk dat de arbeiders in dit symbool van de strijd om het bestaan van onze klasse, hun directe verlangens tot uitdrukking brachten. Zo was de strijd om een wettelijk geregelde acht-urendag volkomen verklaarbaar. Maar toch mag daarbij niet worden vergeten, dat de 1e Mei gezien werd, door vriend en vijand, als een internationale strijddag tegen het kapitalisme, een strijddag, tevens uiting gevende aan de internationale solidariteit van alle arbeiders.

Er is intussen veel veranderd. Het past in dit artikel niet een geheel betoog te

geven over de wijzigingen die zich in het kapitalisme zelf hebben voltrokken. Het is ons voldoende vast te stellen, dat de kapitalistische productie-verhoudingen thans een rem geworden zijn tot rijker maatschappelijke voorziening. De strijd om het bestaan, die de arbeiders als klasse hebben te voeren, stoot nu direct tegen deze productie-verhoudingen. Beslister dan ooit toont zich nu de staat als het klasse-apparaat van de heersers, om de voor betere bestaansvoorwaarden strijdende arbeidersklasse er onder te houden. En terwijl het stelsel gedwongen is de knechtschap en uitbuiting van de onderworpenen te vergroten, de staat niet meer bij machte blijkt tegemoet te komen aan arbeiders-eisen is het oude organisme van de arbeidersbeweging gedegradeerd tot een apparaat, dat past in het geheel van een zich steeds meer organiserend kapitalisme. Onder die omstandigheden is ook de Meidag, van een dag van verzet, geworden tot een min of meer officieel erkende feestdag. Elk jaar weer dringt zich aan de werkelijk strijdwillende arbeiders de vraag op, of het nog zin heeft de Eerste Mei als een betekenisvolle dag te beschouwen.

Ook in dit opzicht houden wij niet van absolute uitspraken. Ons allen zal het duidelijk zijn, dat wij niet de minste behoefte gevoelen aan lege feestelijkheden; feestelijkheden, die zo volkomen in disharmonie staan tot de werkelijkheid. De Meidag krijgt alleen haar waarde wanneer zij blijft verbinden het herleven van de natuur en de strijd om ons bestaan. Maar onbetwistbaar oefent het zwellen van de knoppen aan bomen en struiken, de uitbarstende weelde van de kleurenpracht in het voorjaar op mannen en vrouwen en kinderen ieder jaar weer een ontzaglijke invloed uit. Dat alles grijpt ons, het wekt ons, het roept nieuwe levenswil in ons wakker. Het schenkt ons opnieuw kraacht om de strijd om ons bestaan te voeren. Natuurlijk is de drang naar buiten, naar zon en veld, ook al mogen we een vloek uitspreken, wanneer we de met onvervul-